
UNUTRAŠNJA PRAVILA ZA NORMIZACIJU –

2. dio: Vrste dokumenata i njihovo označivanje

Zagreb, veljača 2014.

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

Unutrašnja pravila za normizaciju – 2. dio: Vrste dokumenata i njihovo označivanje

Sadržaj

Predgovor	3
1 Svrha i područje primjene	3
2 Nazivi i definicije.....	4
3 Izvori za normizacijski rad	7
4 Vrste i označivanje dokumenata dostupnih javnosti.....	8
Bibliografija	15
Povijest dokumenta.....	16

Predgovor

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) Hrvatskoga zavoda za norme (HZN) usklađena su s načelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Unutrašnja pravila za normizaciju (UPN) u prvome su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a i tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradu nacrtu norma i nacrtu drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom *Unutrašnja pravila za normizaciju* sastoje se od ovih dijelova:

1. dio: *Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
2. dio: *Vrste dokumenata i njihovo označivanje*
3. dio: *Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
4. dio: *Osnivanje i rad programskih odbora*
5. dio: *Osnivanje i rad tehničkih odbora*
6. dio: *Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*

Svaki od navedenih dijelova unutrašnjih pravila objavljen je kao zaseban dokument i svakomu je dijelu dodijeljena jedinstvena slovna oznaka (UPN).

Korisnici su odgovorni za ispravnu primjenu tih pravila.

U skladu s odredbama Statuta HZN-a svi prijedlozi za izmjene i dopune tih pravila podnose se HZN-u u pisanom obliku. O izmjenama i dopunama raspravlja Tehnička uprava (TU), koja izmjene i dopune predlaže ravnatelju. Na prijedlog ravnatelja, o izmjenama i dopunama odlučuje Upravno vijeće.

Novo izdanje UPN-a objavljuje se nakon prihvaćanja izmjena i dopuna na sjednici Upravnog vijeća. Izmijenjeni i dopunjeni tekst u novome izdanju UPN-a označuje se jednom okomitom crtom na lijevome rubu teksta. U poglavlju Povijest dokumenta navodi se oznaka novoga izdanja i datum odluke Upravnog vijeća.

Ovo treće izdanje ovoga dijela unutrašnjih pravila za normizaciju, UPN 2, zamjenjuje drugo izdanje UPN 2 iz 2009. godine. U ovom trećem izdanju UPN 2 izmjene u odnosu na prethodno izdanje su brisanje statusa pridruženog člana HZN-a u CEN-u i CENELEC-u i dodavanje tumačenja (IS) u popis naziva i definicija u točki 2.

1 Svrha i područje primjene

UPN 2 utvrđuje vrste, stupnjeve podudarnosti i načine označivanja dokumenata dostupnih javnosti Hrvatskoga zavoda za norme koji su rezultat kojega projekta Hrvatskoga zavoda za norme.

2 Nazivi i definicije

Za potrebe ovog dijela unutrašnjih pravila primjenjuju se nazivi i definicije navedeni u normi HRN EN 45020:2007 te sljedeći nazivi i definicije:

2.1

normizacijski program

plan rada normizacijskog tijela s popisom trenutanih normizacijskih poslova

[HRN EN 45020:2007, definicija 9.1]

2.2

normizacijski projekt

posebni radni predmet u sklopu normizacijskog programa

[HRN EN 45020:2007, definicija 9.1.1]

2.3

normativni dokument

dokument koji daje pravila, upute ili značajke za različite djelatnosti ili njihove rezultate

NAPOMENA 1: Naziv *normativni dokument* rodni je naziv koji obuhvaća dokumente kao što su **norme, tehničke specifikacije, kodeks dobre prakse i propise**.

NAPOMENA 2: *Dokumentom* se smatra svaki medij na kojemu je zapisana određena informacija.

NAPOMENA 3: Nazivi za različite vrste normativnih dokumenata određuju se tako da uzimaju u obzir dokument i njegov sadržaj kao jedinstvenu cjelinu.

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.1]

2.4

osnovna norma

norma kojom se obuhvaća široko područje ili koja sadrži opće odredbe za jedno određeno područje

NAPOMENA: Osnovna norma može se upotrebljavati kao norma za izravnu primjenu ili kao osnova za druge norme.

[HRN EN 45020:2007, definicija 5.1]

2.5

europska norma (EN)

norma prihvaćena od CEN/CENELEC-a koja nosi sa sobom obvezu primjene kao istovjetne nacionalne norme i povlačenje proturječnih nacionalnih norma

NAPOMENA: Naziv "usklađena norma" je naziv koji se upotrebljava u kontekstu direktiva *novoga pristupa* – vidjeti točku 4.2 u dokumentu *Guide to the implementation of directives based on the New Approach and the Global Approach*, izdanje 2000.

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.5]

2.6 dokument za usklađivanje (HD)

CENELEC-ova norma koja nosi sa sobom obvezu primjene na nacionalnoj razini, najmanje javnim objavljivanjem broja i naslova HD-a i povlačenjem svih proturječnih nacionalnih norma

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.9]

2.7 nacionalna norma

norma dostupna javnosti koju je prihvatilo nacionalno normirno tijelo

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.2.1.3]

2.8 hrvatska norma (HRN)

norma dostupna javnosti koju je prihvatio Hrvatski zavod za norme

2.9 prednorma

dokument dostupan javnosti koji je privremeno prihvatilo koje normizacijsko tijelo i učinilo dostupnim javnosti kako bi se njegovom primjenom steklo potrebno iskustvo koje je osnova za izradu norme

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.3]

2.10 hrvatska prednorma (HRS ENV)

dokument koji je privremeno prihvatio Hrvatski zavod za norme i učinio dostupnim javnosti kako bi se njegovom primjenom steklo potrebno iskustvo koje je osnova za izradu hrvatske norme

NAPOMENA 1: Prednorma na europskoj razini ima status tehničke specifikacije, tj. nije postignut konsenzus da se njezin sadržaj objavi kao norma.

NAPOMENA 2: Status hrvatske prednorme može imati samo prihvaćena europska prednorma.

2.11 proturječna nacionalna norma

nacionalna norma koja se odnosi na isto područje primjene kao EN (i HD za CENELEC) koja uključuje zahtjeve koji su proturječni zahtjevima EN-a (i HD-a za CENELEC)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.13]

2.12 tehnička specifikacija

dokument u kojemu se propisuju tehnički zahtjevi koje treba zadovoljiti kakav proizvod, proces ili usluga

NAPOMENA 1: Kad god je to potrebno, tehnička specifikacija treba naznačiti postupke s pomoću kojih se može odrediti jesu li ispunjeni dani zahtjevi.

NAPOMENA 2: Tehnička specifikacija može biti norma, dio norme ili poseban dokument neovisan o normi.

[HRN EN 45020:2007, definicija 3.4]

2.13

hrvatska tehnička specifikacija (HRS)

dokument HZN-a dostupan javnosti u kojemu se propisuju tehnički zahtjevi koje treba zadovoljiti kakav proizvod, proces ili usluga

NAPOMENA: Tehnička je specifikacija dokument koji sadrži normativne elemente, ali nije postignut konsenzus da se njegov sadržaj objavi kao norma.

2.14

tehnički izvještaj

obavijesni dokument koji nije prikladan za objavu kao norma ili tehnička specifikacija

2.15

hrvatski tehnički izvještaj (HRI)

obavijesni dokument HZN-a koji nije prikladan za objavu kao hrvatska norma ili hrvatska tehnička specifikacija

2.16

amandman (A)

dokument kojim se mijenja, briše ili dodaje određeni dio sadržaja hrvatskoga normativnog dokumenta

2.17

ispravak (Ispr.)

dokument kojim se uklanjaju tiskarske, jezične ili slične pogreške u objavljenome tekstu hrvatskoga normativnog dokumenta

2.18

upute

obavijesni dokument koji daje smjer, savjet ili preporuku za normizacijska načela i politiku te smjernice za pisce norma

2.19

HZN upute (HRU)

obavijesni dokument HZN-a dostupan javnosti koji daje smjer, savjet ili preporuku za normizacijska načela i politiku te smjernice za pisce norma

2.20

posebni nacionalni uvjeti

nacionalna značajka ili praksa koja se ne može promijeniti ni nakon duljeg razdoblja, npr. klimatski uvjeti ili uvjeti uzemljenja

NAPOMENA: Ako posebni nacionalni uvjeti utječu na usklađivanje, tada su dio europske norme EN (i dokumenta za usklađivanje CENELEC-a).

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.15]

2.21

A-odstupanje

nacionalno odstupanje od europske norme (i dokumenta za usklađivanje CENELEC-a) prouzročeno propisima čija je izmjena zasad izvan nadležnosti nacionalnog člana CEN/CENELEC-a

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.17]

2.22

B-odstupanje

nacionalno odstupanje od dokumenta za usklađivanje zbog posebnih tehničkih zahtjeva koji su dopušteni za određeno prijelazno razdoblje

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.18]

2.23

zajednička preinaka

izmjena, dopuna sadržaja ili brisanje iz sadržaja dokumenta koji je odobrio CEN/CENELEC, i stoga je sastavni dio europske norme (i dokumenta za usklađivanje CENELEC-a)

[CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 2, 2011, definicija 2.14]

2.24

tehničko odstupanje

«od međunarodne norme u regionalnoj ili nacionalnoj normi» bilo koja razlika između tehničkog sadržaja međunarodne norme i tehničkog sadržaja regionalne ili nacionalne norme

[ISO/IEC Guide 21-1:2005, definicija 3.8]

2.25

urednička promjena

«međunarodne norme u regionalnoj ili nacionalnoj normi» bilo koja dopuštena promjena koja ne mijenja tehnički sadržaj norme

NAPOMENA: Popis dopuštenih uredničkih promjena dan je u točki 4.2.3.1.

[ISO/IEC Guide 21-1:2005, definicija 3.7]

2.26

tumačenje (IS)

dokument koji daje tumačenje hrvatskog normativnog dokumenta

3 Izvori za normizacijski rad

Izvori za normizacijski rad u Republici Hrvatskoj su međunarodni i europski projekti, projekti normiranih tijela drugih država te izvorni hrvatski dokumenti.

4 Vrste i označivanje dokumenata dostupnih javnosti

4.1 Vrste dokumenata

U Hrvatskome zavodu za norme izrađuju se i objavljuju ove vrste dokumenata dostupnih javnosti:

- hrvatska norma, HRN
- hrvatska prednorma, HRS ENV
- hrvatska tehnička specifikacija, HRS
- hrvatski tehnički izvještaj, HRI
- amandman, A
- ispravak, Ispr.
- HZN upute, HRU

Dokumenti koje objavljuje HZN mogu biti izvorni hrvatski dokumenti i hrvatski dokumenti koji nastaju prihvaćanjem međunarodnih, europskih i dokumenata normiranih tijela drugih država.

HZN objavljuje i druge vrste dokumenata čiji se sadržaj odnosi na normizacijsku djelatnost, npr. letke, brošure, kataloge itd.

4.2 Označivanje dokumenata dostupnih javnosti

4.2.1 Referencijska oznaka

Referencijska je oznaka izvornoga hrvatskog dokumenta sastavljena od slovne i brojčane oznake hrvatskog dokumenta i godine objave toga dokumenta razdvojene dvotočkom (tablica 1).

Referencijska oznaka hrvatskoga dokumenta nastalog prihvaćanjem međunarodnog, europskog ili dokumenata normiranih tijela drugih država sastavljena je od slovne oznake hrvatskoga dokumenta i slovne i brojčane oznake preuzetog dokumenta te godine objave hrvatskoga dokumenta razdvojene dvotočkom (tablica 2).

HZN može objaviti amandman, ispravak ili tumačenje samo za hrvatsku normu. Oznaka amandmana na hrvatsku normu, ispravka hrvatske norme ili tumačenja sastoji se od referencijske oznake hrvatske norme na koju se odnosi, oznake amandmana, ispravka ili tumačenja, odvojene kosom crtom te godine objave tog amandmana, ispravka ili tumačenja razdvojene dvotočkom (tablice 1 i 2).

Referencijska oznaka hrvatskoga dokumenta može se dopuniti dvoslovnom oznakom jezika na kojemu je tekst objavljen. Oznaka jezika odvojena je od referencijske oznake dokumenta jednim razmakom, a kod navođenja više jezika oznake se razdvajaju zarezom (npr. HRN EN ISO 472:2007 hr, en, fr, de).

4.2.2 Označivanje izvornih hrvatskih dokumenata

Izvorni hrvatski normativni dokumenti izrađuju se samo ako za određeni predmet normizacije ne postoje međunarodni ili europski normativni dokumenti ili dokumenti normirani tijela drugih država, a postoji potreba da se taj predmet normizacije definira normativnim dokumentom.

Način označivanja izvornih hrvatskih dokumenata, prema njihovoj vrsti prikazuje tablica 1.

Tablica 1 – Oznake izvornih hrvatskih dokumenata

Br.	Vrsta	Slovna oznaka	Referencijska oznaka	Objašnjenje	Primjer
1	Hrvatska norma	HRN	HRN BBBB:gggg	Oznaka se sastoji od slova i brojaka u nizu od 1000 naviše bez obzira na vrstu dokumenta	HRN 1015:2004
2	Hrvatska tehnička specifikacija	HRS	HRS BBBB:gggg		HRS 1111:2005
3	Hrvatski tehnički izvještaj	HRI	HRI BBBB:gggg		HRI 1236:2006
4	HZN Upute	HRU	HRU BBBB:gggg	Oznaka se sastoji od slova i brojaka u nizu od 1 do 999	HRU 10:2005
5	Amandman	A	HRN BBBB:gggg/An:gggg	Norma može imati najviše 2 amandmana	HRN 1015:2004/A1:2006
6	Ispravak	Ispr.	HRN BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	Norma može imati najviše 2 ispravka	HRN 1111:2005/Ispr.1:2006
7	Nacrt hrvatske norme	nHRN	nHRN BBBB:gggg	Ispred oznake dodaje se malo slovo n	nHRN 1312:2006
8	Konačni nacrt hrvatske norme	nkHRN	nkHRN BBBB:gggg	Ispred oznake dodaju se mala slova nk	nkHRN 1312:2006
Legenda: BBBB = brojčani dio oznake gggg = godina izdanja n = broj amandmana ili ispravka					

4.2.3 Hrvatski dokumenti nastali prihvaćanjem međunarodnih/europskih dokumenata

Hrvatski zavod za norme prihvaća kao hrvatske dokumente ove vrste međunarodnih i europskih dokumenata:

- norma (IEC, ISO, EN, ETS)
- dokument za usklađivanje (HD)
- prednorma (ENV)
- tehnička specifikacija (TS)
- javno dostupna specifikacija (PAS)
- tehnički izvještaj (TR)
- upute (EG, Guide)
- amandman
- ispravak
- tumačenje (IS)

Norme međunarodnih organizacija za normizaciju ili normiranih tijela drugih država prihvaćaju se kao istovjetne ili preinačene hrvatske norme.

Norme i dokumenti za usklađivanje (HD) europskih organizacija za normizaciju prihvaćaju se samo kao istovjetne hrvatske.

Međunarodni/europski dokumenti koji nisu norme mogu se prihvatiti kao istovjetni ili preinačeni hrvatski dokumenti koji nisu norme.

Normativni dokumenti normiranih tijela drugih država, kao npr. DIN, BS mogu se prihvatiti kao istovjetni ili preinačeni hrvatski normativni dokumenti.

Druge vrste međunarodnih, europskih i dokumenata normiranih tijela drugih država mogu se prihvaćati kao hrvatski dokumenti uz poseban postupak ocjenjivanja koje provode odgovarajuća stručna tijela HZN-a.

4.2.3.1 Istovjetno prihvaćanje

Istovjetnost hrvatske norme s prihvaćenom međunarodnom, europskom ili normom normiranih tijela drugih država znači da je ono što je prihvatljivo prema uvjetima te norme prihvatljivo i prema hrvatskoj normi i obrnuto, zbog čega usklađenost s tom normom znači i usklađenost s hrvatskom normom, tj. ispunjava se načelo „i obrnuto“.

Načelo „i obrnuto“ ispunjavaju i hrvatski dokumenti koji nisu norme, a koji su istovjetni s prihvaćenim međunarodnim, europskim ili dokumentima normiranih tijela drugih država.

Hrvatska norma istovjetna je s međunarodnom, europskom normom i dokumentom za usklađivanje ili normom normiranih tijela drugih država ako je:

- a) hrvatska norma istovjetna po tehničkom sadržaju, ustrojstvu i stilizaciji ili
- b) hrvatska norma istovjetna po tehničkom sadržaju, ali sadrži manje uredničke promjene.

Hrvatski dokument koji nije hrvatska norma istovjetan je s međunarodnim ili europskim dokumentom i dokumentom normiranih tijela drugih država ako je:

- a) hrvatski dokument istovjetan po tehničkom sadržaju, ustrojstvu i stilizaciji ili
- b) hrvatski dokument istovjetan po tehničkom sadržaju, ali sadrži manje uredničke promjene.

Manje su uredničke promjene dopuštene u hrvatskim normama sljedeće:

- ispravci tiskarskih pogrešaka i promjene brojevanja stranica
- ispuštanje teksta na jednome ili više jezika kod višejezične međunarodne ili europske norme
- unošenje tehničkih ispravaka međunarodnih ili europskih norma ili norma normiranih tijela drugih država ili amandmana tih norma
- promjena naslova radi dosljednosti s postojećim nizom hrvatskih norma
- zamjena izraza *ova međunarodna norma* izrazom *ova hrvatska norma*
- unošenje bilo kojega hrvatskog teksta za obavijest (npr. dodatka za obavijest koji ne mijenjaju odredbe međunarodne norme, ne dopunjuju ih ili ih ne ispuštaju); primjeri su teksta za obavijest savjeti korisnicima, upute za izobrazbu ili predloženi obrasci ili izvještaji
- ispuštanje obavijesnoga uvodnog teksta međunarodne norme

- promjena stilizacije utvrđene u točki 3.9 uputa ISO/IEC Guide 21-1 pri prihvaćanju međunarodne norme na kojemu od službenih jezika, zamjena pojedinih riječi ili izraza u hrvatskoj normi koja prihvaća međunarodnu normu sinonimima radi očuvanja uobičajene jezične uporabe u Republici Hrvatskoj.

Manje uredničke promjene dopuštene u hrvatskim dokumentima koji nisu norme iste su kao za hrvatske norme.

NAPOMENA: Bilo koja promjena u slogu dokumenta (npr. u vezi s obrojčivanjem stranica, vrstom slova i veličinom slova itd.), posebno u elektroničkome okružju, ne utječe na stupanj podudarnosti.

Za istovjetno prihvaćene međunarodne, europske i dokumente normiranih tijela drugih država primjenjuje se jednostruko obrojčivanje za prihvaćanje norma i jednostruko obrojčivanje s nacionalnom oznakom vrste kada se prihvaćaju međunarodni, europski i dokumenti koji nisu norme (tablica 2). Radi transparentnosti i prepoznatljivosti, kod istovjetnog prihvaćanja broj hrvatskoga dokumenta isti je kao i broj prihvaćenog dokumenta.

Tablica 2 – Označivanje hrvatskoga dokumenta koji je istovjetno prihvaćeni međunarodni/europski dokument iste vrste

Br.	Vrsta dokumenta	Referencijska oznaka izvornoga dokumenta	Hrvatska referencijska oznaka	Primjer
1	Norma	EN BBBB:yyyy	HRN EN BBBB:gggg	HRN EN 15671:2005
		ISO BBBB:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg	HRN ISO 25123:2004
		IEC BBBB:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg	HRN IEC 1324:1999
		ETS BBBB:yyyy	HRN ETS BBBB:gggg	HRN ETS 12345:2006
2	Dokument za usklađivanje ¹	HD BBBB:yyyy	HRN HD BBBB:gggg	HRN HD 123:2003
3	Prednorma ²	ENV BBBB:yyyy	HRS ENV BBBB:gggg	HRS ENV 4593:2001
4	Tehnička specifikacija ³	UST/TS BBBB:yyyy	HRS UST/TS BBBB:gggg	HRS IEC/TS 123: 2006
5	Javno dostupna specifikacija ⁴	UST/PAS BBBB:yyyy	HRS UST/PAS BBBB:gggg	HRS IEC/PAS 12876:2006
6	Tehnički izvještaj ⁵	UST/TR BBBB:yyyy	HRI UST/TR BBBB:gggg	HRI ISO/TR 7654:2004
		CR BBBB:yyyy	HRI CR BBBB:gggg	HRI CR 9876:2000
7	Upute	UST Guide BBBB:yyyy	HRU UST Guide BBBB:gggg	HRU ISO Guide 12:2006
		UST EG BBBB:yyyy	HRU UST EG BBBB:gggg	HRU ETSI EG 202 235 v1.1.1:2006
		UST/EG BBBB:yyyy	HRU UST/EG BBBB:gggg	HRU CLC/EG 12345:2006
8	Amandman koji se prihvaća kao poseban dokument	EN BBBB:yyyy/An:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/An:gggg	HRN EN 12345:2001/A1:2006
		ISO BBBB:yyyy/Amdn:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg/An:gggg	HRN ISO 15706-1:2004/A1:2011
		IEC BBBB:yyyy/amn:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/An:gggg	HRN IEC 60730-2-17:2007/A2:2008
9	Ispravak koji se objavljuje kao poseban dokument	EN BBBB:yyyy/AC:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN EN 1234:2001/Ispr.1:2006
		ISO BBBB:yyyy/Cor n:yyyy	HRN ISO BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN ISO 14648-2:2008/Ispr.1:2010
		IEC BBBB:yyyy/Corr.n:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/Ispr.n:gggg	HRN IEC 62368-1:2010/Ispr.1:2011
10	Tumačenje	EN BBBB:yyyy/ISn:yyyy	HRN EN BBBB:gggg/ISn:gggg	HRN EN 60898-1:2003/IS3:2007
		IEC BBBB:yyyy/ISn:yyyy	HRN IEC BBBB:gggg/ISn:gggg	HRN IEC 60825-2:2007/IS1:2008

¹ Dokument za usklađivanje objavljuje CENELEC. CEN je također objavio nekoliko HD dokumenata.

² Prednorme (ENV) je objavljivao CEN. Umjesto prednorma CEN sada objavljuje tehničke specifikacije, TS.

³ Tehničke specifikacije objavljuju ISO, IEC, CEN, CENELEC i ETSI.

⁴ Javno dostupne specifikacije objavljuju ISO i IEC.

⁵ Tehničke izvještaje objavljuju ISO, IEC, CEN i CENELEC. CEN je tehničke izvještaje prije objavljivao pod oznakom CR.

Legenda:

UST = ustanova koja je izdala međunarodni/europski dokument

BBBB = broj međunarodnog/europskog dokumenta

n = broj amandmana, ispravka ili tumačenja

gggg = godina objave hrvatskoga dokumenta

yyyy = godina objave međunarodnog/europskog dokumenta

Za istovjetno prihvaćanje kojega međunarodnoga/europskoga dokumenta kao hrvatskoga dokumenta druge vrste primjenjuje se jednostruko obrojčivanje s nacionalnom oznakom vrste dokumenta u koji prihvaćamo taj dokument (tablica 3).

NAPOMENA: CENELEC-ov dokument za usklađivanje može se prihvaćati samo kao hrvatska norma.

Tablica 3 – Primjeri označivanja hrvatskih dokumenata koji su nastali istovjetnim prihvaćanjem međunarodnoga/europskoga dokumenta s promjenom vrste

Br.	Vrsta normativnog dokumenta	Referencijska oznaka izvornoga dokumenta ¹	Hrvatska referencijska oznaka	Primjer
1	Tehnička specifikacija	UST/TS BBBB:yyyy	HRN UST/TS BBBB:gggg	HRN IEC/TS 123:2006
2	Upute	UST Guide BBBB:yyyy	HRN UST/Guide BBBB:gggg	HRN ISO/IEC Guide 43-1:2007
¹ Za ETSI-jeve dokumente uz oznaku ustanove i vrste dokumenta uzima se broj verzije Vx.x.x kao sastavni dio referencijske oznake.				
NAPOMENA 1: TS je prihvaćen kao hrvatska norma. NAPOMENA 2: ISO/IEC upute su prihvaćene kao hrvatska norma.				
Legenda: BBBB = broječna oznaka međunarodnoga/europskoga dokumenta UST = ustanova koja je izdala međunarodni/europski dokument gggg = godina objave hrvatskoga dokumenta yyyy = godina objave međunarodnoga/europskoga dokumenta				

4.2.3.2 Prihvaćanje međunarodnih norma s preinakama

Hrvatska norma preinačena je u odnosu na međunarodnu normu ako su tehnička odstupanja koja su dopuštena jasno naznačena i objašnjena.

Hrvatska norma odražava ustrojstvo međunarodne norme, ali su promjene ustrojstva dopuštene ako promijenjeno ustrojstvo omogućuje laku usporedbu sadržaja dviju norma.

Preinačene norme mogu uključivati i promjene dopuštene kod stupnja podudarnosti *istovjetno*.

Preinačene hrvatske norme mogu uključivati slučajeve koji slijede:

- „Hrvatska norma sadrži manje“
Hrvatska norma vrijedi samo za podskup izbora mogućih u međunarodnoj normi, sadrži blaže zahtjeve itd.
- „Hrvatska norma sadrži više“
Hrvatska norma dodaje neke aspekte ili vrste, sadrži strože zahtjeve, uključuje dodatna ispitivanja itd.
- „Hrvatska norma mijenja dio međunarodne norme“
Dio je sadržaja istovjetan, ali hrvatska norma sadrži neke druge zahtjeve.
- „Hrvatska norma omogućuje alternativni izbor“
Hrvatska norma sadrži odredbu jednakog statusa koja se može upotrebljavati kao alternativa onoj u međunarodnoj normi.

Hrvatska norma koja je preinačena u odnosu na međunarodnu normu znači da ono što je prihvatljivo prema uvjetima međunarodne norme nije prihvatljivo i prema hrvatskoj normi i obrnuto, zbog čega usklađenost sa međunarodnom normom ne znači i usklađenost s hrvatskom normom, tj. ne ispunjava se načelo „i obrnuto“.

Za označivanje stupnja podudarnosti *preinačeno* mora se upotrijebiti kratica MOD.

Kratice MOD dodaje se uz referencijsku oznaku međunarodne norme (slova, broj i godina izdanja), a koja je preinačeno prihvaćena kao hrvatska norma, razdvojeno zarezom.

NAPOMENA: Oznaka za stupanj podudarnosti preinačeno koja se nalazi uz referencijsku oznaku međunarodne norme koja je prihvaćena kao europska norma s preinakama modified mijenja se u kraticu MOD.

4.2.4 Hrvatski dokument koji je prihvaćeni međunarodni/europski dokument iste ili slične vrste s preinakama

Označivanje hrvatskoga dokumenta koji je prihvaćeni međunarodni/europski dokument s preinakama koje su dopuštene uputama ISO/IEC Guide 21-1 u točki 4.3, a iste je ili slične vrste, jednako je označivanju hrvatskoga dokumenta koji je istovjetno prihvaćeni međunarodni/europski dokument uz dodavanje oznake stupnja podudarnosti MOD, kako je navedeno u točki 4.2.3.2.

Na CENELEC-ove dokumente za usklađivanje moguće je dodati privremeno nacionalno odstupanje tehničkoga karaktera (npr. B-odstupanje) ako je to potrebno zbog posebnih nacionalnih uvjeta. U tome slučaju hrvatska je norma prihvaćeni dokument za usklađivanje s preinakama, kako je navedeno u točki 4.2.3.2. U nacionalnome predgovoru točno se navodi određeno vrijeme valjanosti takve hrvatske norme.

4.2.5 Hrvatski dokument koji je prihvaćeni međunarodni/europski dokument s preinakama i s promjenom vrste

Ako se kao hrvatski dokument prihvati međunarodni/europski dokument s preinakama koje su dopuštene uputama ISO/IEC Guide 21-1 u točki 4.3, tj. tehnička su odstupanja dopuštena uz njihovo jasno utvrđivanje, naznačivanje i objašnjenje s promjenom vrste, za označivanje se primjenjuje posebni nacionalni broj kako je navedeno u točki 4.2.2.

PRIMJER: HRN 1111:2006, *Valovodni tip dielektričnog rezonatora* (IEC 12345:2000, MOD).

Hrvatski zavod za norme ne objavljuje međunarodne/europske dokumente s tehničkim preinakama koje nisu navedene u točki 4.2.3.2.

4.3 Nacionalni dodaci

U nacionalnim dodacima mora se dati obavijest o nacionalnim uvjetima, tj. potpuni popis preinaka (posebni nacionalni uvjeti, zahtjevi u hrvatskim propisima, uredničke promjene i tehničke preinake, zajedno s njihovim obrazloženjem), a napomena o postojanju nacionalnih dodataka u nacionalnome predgovoru.

Hrvatskoj normi koja je istovjetno prihvaćena europska norma ili istovjetno prihvaćeni dokument za usklađivanje može se dodati obavijesni dodatak o nacionalnom odstupanju zbog zahtjeva u hrvatskim propisima (npr. A-odstupanje od europske norme) i obavijest o uredničkim preinakama.

NAPOMENA: Hrvatska norma koja je prihvaćena međunarodna ili europska norma s preinakama obavijesnoga karaktera smatra se istovjetnim prihvaćanjem.

Hrvatskoj normi koja je prihvaćena europska norma s preinakama ili prihvaćeni dokument za usklađivanje s preinakama može se dodati normativni dodatak o nacionalnome odstupanju zbog posebnih nacionalnih uvjeta (npr. B-odstupanje od europskoga dokumenta za usklađivanje, ili tehničke preinake).

Nacionalni dodaci imaju oznaku NA, NB, NC, itd. i dodaju se ispred ili iza teksta prihvaćenoga europskog dokumenta.

Bibliografija

- [1] Zakon o normizaciji (NN 80/2013)
- [2] Uredba o osnivanju Hrvatskoga zavoda za norme (NN 154/2004; NN 44/2005)
- [3] Uredba o izmjeni Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (NN 30/2010, 34/2012, 79/2012)
- [4] Uredba (EU) broj 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji
- [5] Statut Hrvatskoga zavoda za norme
- [6] HRN EN 45020:2007, *Normizacija i srodne djelatnosti – Rječnik općih naziva* (ISO/IEC Guide 2, EN 45020:2006)
- [7] UPN 1:2014, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 1. dio: Normizacija općenito, ciljevi i osnovna načela*
- [8] UPN 3:2014, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 3. dio: Izrada i donošenje hrvatskih norma i drugih dokumenata*
- [9] UPN 4:2014, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 4. dio: Osnivanje i rad programskih odbora*
- [10] UPN 5:2014, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 5. dio: Osnivanje i rad tehničkih odbora*
- [11] UPN 6:2014, *Unutrašnja pravila za normizaciju – 6. dio: Sastavljanje i oblikovanje hrvatskih norma i drugih dokumenata dostupnih javnosti.*
- [12] ISO/IEC Guide 21-1, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 1: Adoption of International Standards*
- [13] ISO/IEC Guide 21-2, *Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables – Part 2: Adoption of International Deliverables other than International Standards*
- [14] ISO/IEC Directives, (svi dijelovi)
- [15] ISO/IEC *Directives, Supplement – Procedure specific to IEC*
- [16] CEN/CENELEC Internal Regulations (svi dijelovi)
- [17] ETSI Directives, V25

Povijest dokumenta

Izdanje br.	Datum objave:	Status
1	2007-9-18	Doneseno na 24. sjednici Upravnoga vijeća
2	2009-06-19	Usvojeno elektroničkim glasovanjem Upravnoga vijeća
2		2. izdanje ispravljeno 2009-07-10
3	2014-02-20	Doneseno na 11. sjednici Upravnoga vijeća